

Клокар Н.І. Опорна школа як центр освітнього кластеру/ Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку гуманітарного знання у сучасному інформаційному просторі: національний та інтернаціональний аспекти: зб. Наукових праць/ за заг.ред. д.філос.н. Журби М.А. – Монреаль: СРМ «ASF». – 2018. – С.63-65.

КЛОКАР Н.І.,

доктор педагогічних наук, професор,

професор кафедри публічного адміністрування та менеджменту освіти

ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України,

ni-taurus@ukr.net,

Україна, Київ

Опорна школа як центр освітнього кластеру

Особливістю процесу модернізації системи загальної середньої освіти України стало створення мережі опорних шкіл, що є вдалою відповіддю влади на довготривалий пошук ефективних шляхів вирішення проблеми рівного доступу до якісної освіти, утвердження принципу дитиноцентризму. Функціонування закладів такого типу передбачає проведення системних змін в організаційній структурі школи, налагодження нових горизонтальних і вертикальних зв'язків, тісної взаємодії школи з владою і громадою, оновлення змісту освітнього процесу, активне впровадження демократичної моделі управління.

Однією із найбільш ефективних моделей функціонування системи освіти територій стане, на нашу думку, створення освітніх кластерів, центрами яких є опорні школи. *Освітній кластер* розглядаємо як сукупність суб'єктів освітньої, господарської, громадської діяльності, які добровільно об'єднуються в єдину організаційну структуру, зберігаючи статус юридичних осіб, знаходяться у взаємозв'язку і взаємозалежності з метою створення повноцінних умов навчання, виховання й розвитку учнів закладу,

забезпечення інноваційного розвитку опорної школи. До складу освітнього кластеру можуть входити як формальні, так і неформальні організації різних сфер діяльності й рівнів підпорядкування (Рис.1).

Зважаючи на особливості функціонування і розвитку опорних шкіл, до основних принципів функціонування освітнього кластеру відносимо: гуманізм, верховенство права, демократизм, дитиноцентризм, автономність, прозорість і публічність прийняття управлінських рішень, партнерська взаємодія, зворотній зв'язок, доступність, адекватність, узгодженість.

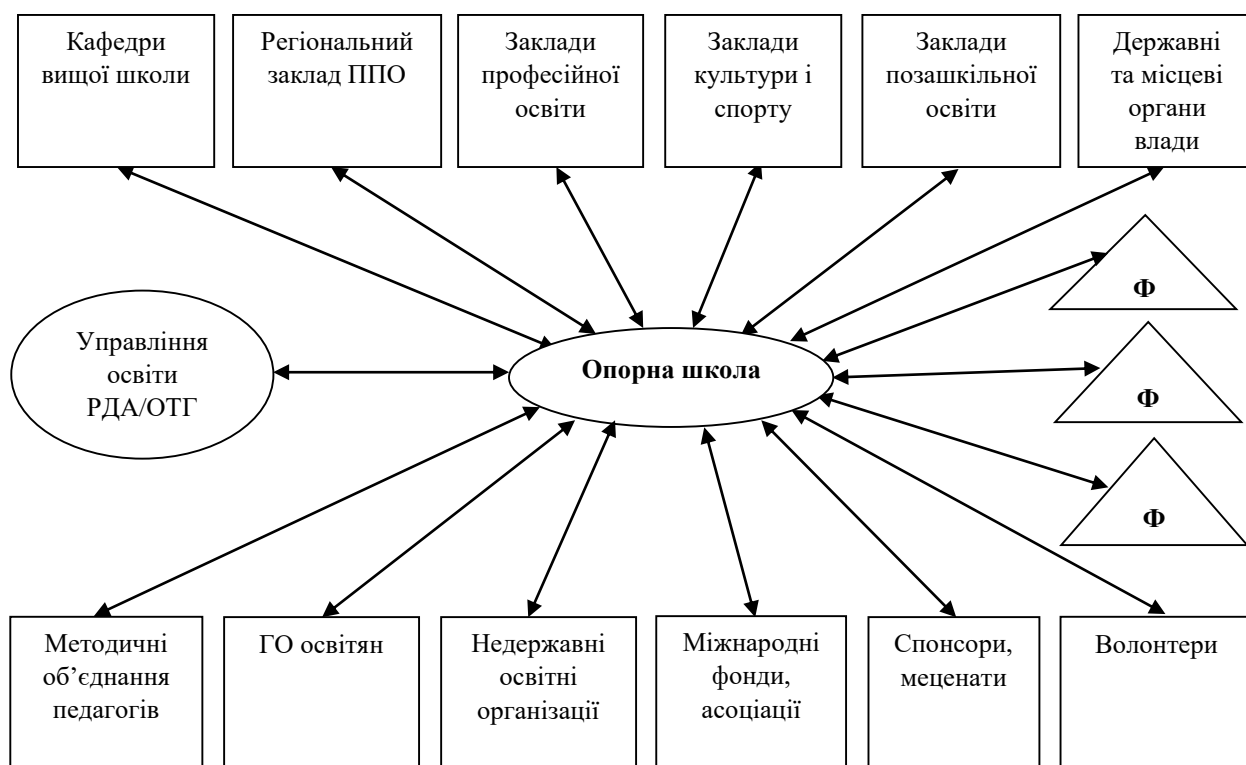

Рис.1. Організаційна модель освітнього кластеру.

Головну роль у вирішенні завдань опорної школи як центру освітнього кластеру відіграє її директор. Як показують наші дослідження [1- 4], керівник опорної школи має бути особистістю з високорозвинутими ключовими, галузевими та управлінськими компетентностями, яскраво вираженими лідерськими задатками, впевненим і настирливим, креативним, ініціативним, інноваційним, зі стратегічним баченням; повинен знати закони й принципи науки управління, розвитку соціальних систем, освітнього менеджменту, роботи з персоналом, сучасні освітні технології; мати навички критичного мислення, високу ступінь комунікації, розвинуті громадянські

компетентності, здатність бачити, усвідомлювати та сприймати необхідність змін; уміти налагоджувати ефективну співпрацю з владою і громадою різних рівнів; усвідомлювати місію і цінності опорної школи як центру надання якісних освітніх послуг, проведення демократичних перетворень у громаді.

Проблеми функціонування й розвитку опорних шкіл потребують подальших досліджень, як от: теоретико – методологічні засади розроблення й впровадження моделі управління опорною школою в умовах суспільних трансформацій, формування єдиного освітнього простору опорної школи і її філій, забезпечення автономії опорної школи в умовах об'єднаної територіальної громади, особливості управління філією як складовою опорної школи тощо.

Література

1. Клокар Н.І. Управління впровадженням європейських громадянських практик в освіту України/ Н.Клокар // Scientific Journal «ScienceRise: Pedagogical Education». – 2016. – №6 (2). – С.39–47.
2. Клокар Н.І. Розвиток ціннісної складової громадянських компетентностей директорів шкіл у системі підвищення кваліфікації/ Н.І.Клокар //Педагогічний альманах: збірник наукових праць/ редкол. В.В.Кузьменко (голова) та ін. – Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти». – 2017.– Випуск 35. – С.188 – 194.
3. Клокар Н.І. Концептуальні засади розвитку управлінських компетентностей директорів опорних шкіл у процесі підвищення кваліфікації / Н.І.Клокар //Післядипломна освіта в Україні. – 2017. – С.3 – 8.
4. Клокар Н.І. Управління освітніми програмами як складова професійних компетентностей директора школи/ Н.І.Клокар // Scientific Journal «Virtus». – 2018. – С.115 – 119.

